

Amint azt Hessky Orsolya igen érdekes és olvasmányos bevezető tanulmánya itt vázolja, Rudolf valódi, aktív vezetésével hatalmas és – mai szóval – kiválóan menedzselte

rozat, amely a század második felének legnagyobb könyvkiadási vállalkozásává, és a kor legfontosabb népszerűsítő, ismeretterjesztő forrásává vált. Bemutatja a magyaror-

„Hadd mutassa meg ez a munka úgy a bel-, mint a külföldnek, mily gazdag összegével rendelkezik a monarchia a szellemi öröknek minden országaiban és népeiben, s hogyan dolgoznak itt egyesülten egy olyan szép munkán, mely a nagy közös hazában mindnyájuk önértetének és hatalomérzésének emelésére fog szolgálni.”

munkát végeztek, méltó eredménnyel. Párhuzamosan osztrák és magyar kiadásban, két nyelven de egységes tartalommal, 397 füzetnek 17 éven át tartó kéthetenkénti megjelenésével megvalósult e so-

szági promóciós marketing kommunikációját is – mintaszerű volt.

A kötetek képanyaga a szöveggel egyenértékű szerepet kapott. Olvashatjuk is: a történelmi bevezetőket, a gazdasági áttekintéseket,

illetve a népzenei ismertetőket éppen úgy képek, rajzok gazdagították, mint a tájleíró, valamint a művészet ismertető fejezeteket; a képanyag tematikája ennek köszönhetően rendkívül szerteágazó és sokrétű. Összesen mintegy 4.500 kép került a kötetetekbe. A karakterüket Hessky úgy jellemzi, hogy sajtófortószerű ábrázolások. A neveket sorolva elmondja, hogy a Magyarországról szóló képek elkészítésébe a kor legjobbait vonták be. Ennek köszönhetően azok zöme önálló grafikai műként is megállja a helyét, miközben metszetformában illusztrációként is tökéletesen szolgál. Közülük válogat ez a már megszokottan kitűnő minőségű album.

Osman Péter

CHARLES PHILLIPS & DAVID M. JONES

Aztékok és maják képes enciklopédiája

Mexikó és Közép-Amerika ősi népeinek történelme, kultúrája, legendái és mítoszai

Athenaeum 2000 Kiadó, 2005

lgazi, jó ismeretbővítő mű egy távoli világról, amelyről csak ennek olvasgatása révén ébredünk rá, hogy milyen keveset tudunk. Távoli az időben, hiszen e kultúrák emlékeire sok évszázad törmeléke rakódott, s azok sok és sokféle dűlása tüntették el őket. Távoli a népeinek, civilizációinak gondolatvilágában, világlátásában, illetve a

módozatokban, ahogy megfogalmazták és megörökítették az értékrendjüket. Közünk hozzá? Amennyi az emberiség egyetemes kultúrájához – ez szellemi igényesség kérdése. Bölcsesség is: mások ismerete révén jobban megértjük magunkat. Azaz jobbára nagyon is sok. Más kérdés, hogy az ismereteink Mezoamerika kultúr-

történetéről még nagyon hiánysak, legalább is a mintegy 6 ezer éves kezdetektől a nagy tragédiáig terjedő időszakot illetően. Utóbbi a fehér ember hozta el az ott élőknek, és a hajdani szellemi gazdagságnak a tárgyiasult kultúra fennmaradt maradványaiiban túlélő töredékeiből is következtethetünk, milyen hatalmas civilizáci-

ős érték pusztulhatott ott el. Saját dokumentumaik nagy részét azonban elpusztították a hajdani téritők. A legtöbb írott forrásunk az aztékokról, szokásaikról, történelmükről, mitológiájukról a spanyol hódítás utáni időszakból származik, a maja kódexekből pedig csak négy menekült meg, és ezek a hieroglif írásukkal nem csekély nehézségeket okoztak megfejtőiknek. Az életükre és társadalmi berendezkedésükre is igen jelentős részben csak a tárgyi emlékekből következtetünk. Többnyire nem tudjuk, honnan jöttek, és nemegyszer rejtély az is, hogyan, miért tűntek le a történelem színpadáról.

Az Athenaeum enciklopédiái mindig nagyon jók, mint ahogy ez is. A reánk maradt örökségről széles, és a szó mind közvetlen, mind átvitt értelmében nagyon színes áttekintést ad ez a kötet, mind gazdag és kiváló minőségű képanyagával, mind pedig kitűnő magyarázataival. Jól megfelel az enciklopédiák alapkövetelményének: tárgyyszerű, tömör, az összesen 256 oldal lehetőségéhez képest beható leírásokat, ismerteté-

seket ad az egyes témakörökről. Stílusa olvasmányos, szerkezete jól tagolt, áttekinthető. Első fele a népek történelméről, társadalmi berendezkedéseikről szól, és ami ezekkel jár: hatalomgyakorlás, jogrendek, háborúk, tudás, teljesítmények. Második fele a mitológiát tekinti át, amely meghatározó jelentőségű volt e civilizációk életében. Meghökkenítő, hogy mennyire mívesen kimunkált, milyen ha-

Majdhogynem azt mondhatnók, hogy mindenkinek, aki érdeklődik más kultúrák iránt, fiataloknak és idősebbeknek egyaránt kiváló, rengeteg ismeretet kínáló olvasmány ez az enciklopédia. Egyetlen fenntartással: amint egy fejezet is bemutatja, ezek a népek vallási kötelességüknek tartották, és buzgón gyakorolták az isteneiknek bemutatott véráldozatot. Az erről szóló képek és szövegek igencsak meg-

„A legtöbb írott forrásunk az aztékokról, szokásaikról, történelmükről, mitológiájukról a spanyol hódítás utáni időszakból származik, a maja kódexekből pedig csak négy menekült meg, és ezek a hieroglif írásukkal nem csekély nehézségeket okoztak megfejtőiknek.”

talmas szellemi teljesítmény lehet benne. Mindehhez a színes fényképek és reprodukciók dokumentum értékű sokasága visz közelebb, a szerzők ismertetései, magyarázatai pedig segítenek abban, hogy meglássuk és megértjük a meghatározó tényezőket, összefüggéseket, és mindezzel megérezzünk valamit a korból.

rázóak. Ettől eltekintve viszont fenntartás nélkül ajánlható, hiszen kitűnő képet ad e civilizációknak a több évezredet átívelő, a szellemi és nemegyszer az államrendi fejlettség igen magas szintjéig jutó világáról, szervezettségükről és bámulatos művészi alkotásaikról.

Osman Péter

CHARLES A. COULOMBE

Krisztus helytartói

Szent Pétertől XIV. Benedekig

JLX Kiadó, 2005

Kiemelkedően izgalmas témáról szól ez a kissé különös mű. Krisztus földi helytartóinak, egy olyan feladatkör betöltőinek, olyan

intézmény megtestesítőinek kétezer éves történetéről, amely meghatározó szerepet játszott, és játszik ma is Európában, sőt – a katoli-

cizmus terjedésével – az egész világ nagy részének szellemi életében, és ma talán már kevésbé, korábban viszont annál inkább a fe-